3.6.2025

U 16/2025 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (liikennekelpoisuuspaketti)

Suomen Motoristit ry SMOTO kiittää asiantuntijakutsusta ja haluaa esittää lausuntonaan Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveiksi (liikennekelpoisuuspaketti) seuraavaa:

Kirjelmän ylätason tavoite on parantaa liikenneturvallisuutta EU:ssa vähentämällä liikenneonnettomuuksien määrää ja vakavuutta. Suomen Motoristit ry SMOTO kannattaa tätä lämpimästi. Suomen kantana voidaan puoltaa vaihtoehtoisten toimien mahdollistamista moottoripyörien katsastamisen asemesta. Vaihtoehtoisten toimien on oltava liikenneturvallisuusvaikutuksiltaan todennettavia ja uskottavia.

Suomen Motoristit ry SMOTO on jo vuosia esittänyt selkeät perustelut moottoripyörien määräaikaiskatsastamisen vähäisistä hyödyistä, varsinkin suhteessa katsastamisesta seuraaviin kustannuksiin. Tosiasiat on hyväksytty ja otettu huomioon useilla tahoilla sekä myös Eduskunnassa.

Valtioneuvosto katsoo, että komission esittämästä moottoripyörien katsastusvelvollisuudesta tulisi voida poiketa kansallisesti jatkossakin. Tämä olisi tarkoituksenmukaista etenkin maissa, joissa moottoripyörien tekniset viat eivät aiheuta liikennekuolemia ja joissa on muita vaihtoehtoisia lisäkeinoja moottoripyöräilyn liikenneturvallisuuden varmistamiseksi.

Suomen Motoristit ry SMOTO tutkimusten mukaan katsastuksen merkitys liikenneturvallisuuteen on marginaalinen. SMOTO tutkimuksen mukaan vain 0,88% vakavista onnettomuuksista johtuu moottoripyörien tekniikasta. Pakollinen moottoripyörien katsastus ei paranna liikenneturvallisuutta. Siihen suunnattu satsaus pitää laittaa vaikuttaviin toimenpiteisiin. Tästä asiasta pitää tieto Suomen saada aidosti EU Komissiolle ja edetä Suomalaisten motoristien (300 000 motoristia) edun mukaisesti. **Liite 1, 2**

SMOTO vastustaa moottoripyörien pakollista määräaikaiskatsastusta tarpeettomana ja kansalaisille aiheutuvana turhana rahastuksena. Ruotsissa on pakollinen moottoripyörien katsastus ja Ruotsalaiset pitävät sitä tarpeettomana rahastuksena, joka ei tuo liikenneturvallisuushyötyjä. Suomen Motoristit ry SMOTO pitää valtioneuvoston kantaa asiassa hyvänä ja toivomme, että Suomi ajaa asiaa EU:n neuvostossa Suomalaisten käyttäjien edun mukaisesti.

Euroopan komission 24.4.2025 tekemät ehdotus, jossa moottoripyörien määräaikaiskatsastamista esitetään nyt pakolliseksi ja esityksen ensisijaisena perusteluna on liikenneturvallisuuden oletettu paraneminen. Jotta perustelu olisi pätevä, on tutkittava, missä määrin vakavissa moottoripyörien liikenneonnettomuuksissa esiintyy sellaisia ajoneuvoteknisiä riskitekijöitä, joita on mahdollista ehkäistä ennalta määräaikaiskatsastuksella.

Tieliikenneonnettomuuksien henkilövahingot ovat suuri yhteiskuntataloudellinen haitta, jota tulee vähentää liikenneturvallisuusnormeilla ja muulla liikenneturvallisuustyöllä. Esityksen perusteluissa EU:n komissio vihdoin myöntää sen, että katsastuksilla on hyvin pieni vaikutus liikenneturvallisuuteen.

Esityksessä EU Komissio kuitenkin toteaa, että erityisesti moottoripyörien katsastuksella saataisiin selkeitä liikenneturvallisuushyötyjä. Tällä parempaa faktaa vailla olevalla heitolla on perusteltu se, miksi kaikki moottoripyörät tulisi ottaa mukaan pakollisen määräaikaiskatsastuksen piiriin. Tätä samaa asiaa ihmetellään myös valtioneuvoston U-kirjelmässä.

Suomi on sitoutunut parantamaan liikenneturvallisuutta. Kansallinen tavoite on vähentää liikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten määrä vuoden 2020 tasosta puoleen vuoteen 2030 mennessä. Suomen Motoristit ry SMOTO mielestä turvallisuustoimia tulisi tehdä aina vaikuttavuuden mukaan.

Suomessa ja Liikenne- ja viestintäministeriö on aikaisemmin vastauksessaan Euroopan komissiolle (14.3.2019) kuvannut näiksi vaihtoehtoisiksi toimiksi; liikenneympäristöön tehtävät parannustoimet, ajokorttilain uusimisen ja Mopo- ja moottoripyörästrategian.

Suomen Motoristit ry SMOTO esittää, että katsastaminen on kustannustehokasta, kun se kohdistetaan moottoripyörien muutoksiin jo voimassa olevalla muutoskatsastusmenettelyllä ja sen kehittämisellä. Sitä voidaan tarvittaessa täydentää poliisin tienvarsivalvonnalla.

Moottoripyörien määräaikaiskatsastaminen aiheuttaisi ajoneuvojen omistajille tarpeettomia, turhia kustannuksia, joista ilmeisin on katsastusmaksu. Suomen Motoristit ry SMOTO arvion mukaan katsastusmaksuista aiheutuva kustannusrasite ja siten tulonsiirto katsastustoimialalle olisi noin 10 miljoonaa euroa vuodessa.

Suomen Motoristit ry SMOTO pitää hyvänä, että Komission ehdottamien uusien menettelyjen osalta tulisi lähtökohtaisesti välttää tai vähentää menettelyjen monimutkaisuutta. Yleisesti valtioneuvosto katsoo, että esityksen jatkokäsittelyssä tulisi varmistaa, ettei direktiivien kansallisesta täytäntöönpanosta aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia viranomaisille tai kansalaisille. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että viranomaisille esitetyissä lisätehtävissä voidaan hyödyntää olemassa olevia rakenteita ja että niistä ei aiheudu tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

Suomen Motoristit ry SMOTO edellyttää ja uskoo, että liikennekelpoisuuspaketilla moottoripyöräilijöiden turvallisuustilanteen autetaan kehittymään edelleen parempaan suuntaan. Huomioiden vaikuttavat, liikenneturvalliset toimenpiteet.

Liite: 1. SMOTO-MP-onnettomuudet-2011–2021-tutkimus
2. SMOTO-MP-katsastus-ja-tutkimukset-2024-saate

Suomen Motoristit ry SMOTO

Jarmo Jokilampi
puheenjohtaja
+358 400 636397
puheenjohtaja@smoto.fi

